

2014-2020 metų Nacionalinė pažangos programa

LT 2030 kryptis: Sumani visuomenė

1 prioritetas

“Visuomenės ugdymas, mokslas ir kultūra”

Vilnius,
2012 m.

Prioriteto iššūkis → atsakas (1)

XXI amžius yra labai sparčios technologijų, klimato, ekonomikos ir vertybių kaitos amžius. Tai gilina atotrūkį tarp visuomenių, kurios inicijuoja pokyčius bei jų dėka klesti, ir gyventojų, kurie atsiduria pokyčių paraštėse ir vis gilesnėje atskirtyje.

Sudaryti sąlygas kiekvienam gyventojui realizuoti savo galimybes ir gebėjimus, kas leistų ne tik prisitaikyti prie vis sparčiau besikeičiančių sąlygų, bet ir patiems tapti pozityvios kaitos iniciatoriais aktyviai veikiant **nuolatinio mokymosi, žinių kūrimo, kūrybiškumo ir verslumo** dėka.

Prioriteto iššūkis → atsakas (2)

Lietuvai sunkiai sekasi realizuoti demokratinio veikimo privalumus: ryškėja demokratinio raštingumo bei pozityvaus ir valstybę kuriančio veiklumo trūkumai. Emigracija, kultūrinės ir ekonominės globalizacijos procesas neleidžia atsikurti bendruomeniškumui, niveliuoja tradicinių identitetų skirtumus, silpnina istorinę atmintį ir drauge sukuria dirbtines perskyras tarp emigravusių ir pasilikusiųjų Tėvynėje gyventojų.

Atpažinti ir realizuoti skirtingas socialinių, tautinių grupių, išvykusiųjų bei Lietuvoje gyvenančiųjų patirtis vienijančius Lietuvos piliečių ir lietuvių kilmės užsienio gyventojų bendros tapatybės pavidalus **stiprinant Lietuvos tapatybę, pilietiškumą, lyderystę, bendradarbiavimą ir atsakomybę už save, valstybę, gamtinę ir kultūrinę aplinką.**

Tikslai

Skatinti kiekvieną gyventoją realizuoti savo galimybes mokantis, kuriant, tiriant, tikslinga veikla prisiimant atsakomybę už save, valstybę ir aplinką

1. Skatinti mokytis visą gyvenimą

2. Stiprinti tapatybę, pilietiškumą, atsakomybę ir bendradarbiavimą

3. Skatinti kūrybiškumą, verslumą ir lyderystę

4. Skatinti žinių kūrimą, sklaidą ir panaudojimą

5. Skatinti sveikatos ir gamtinės aplinkos tausojimą

1 tikslas: skatinti mokytis visą gyvenimą

Spręstinos problemos:

1. **Nepakankama švietimo kokybė ir prieinamumas:**

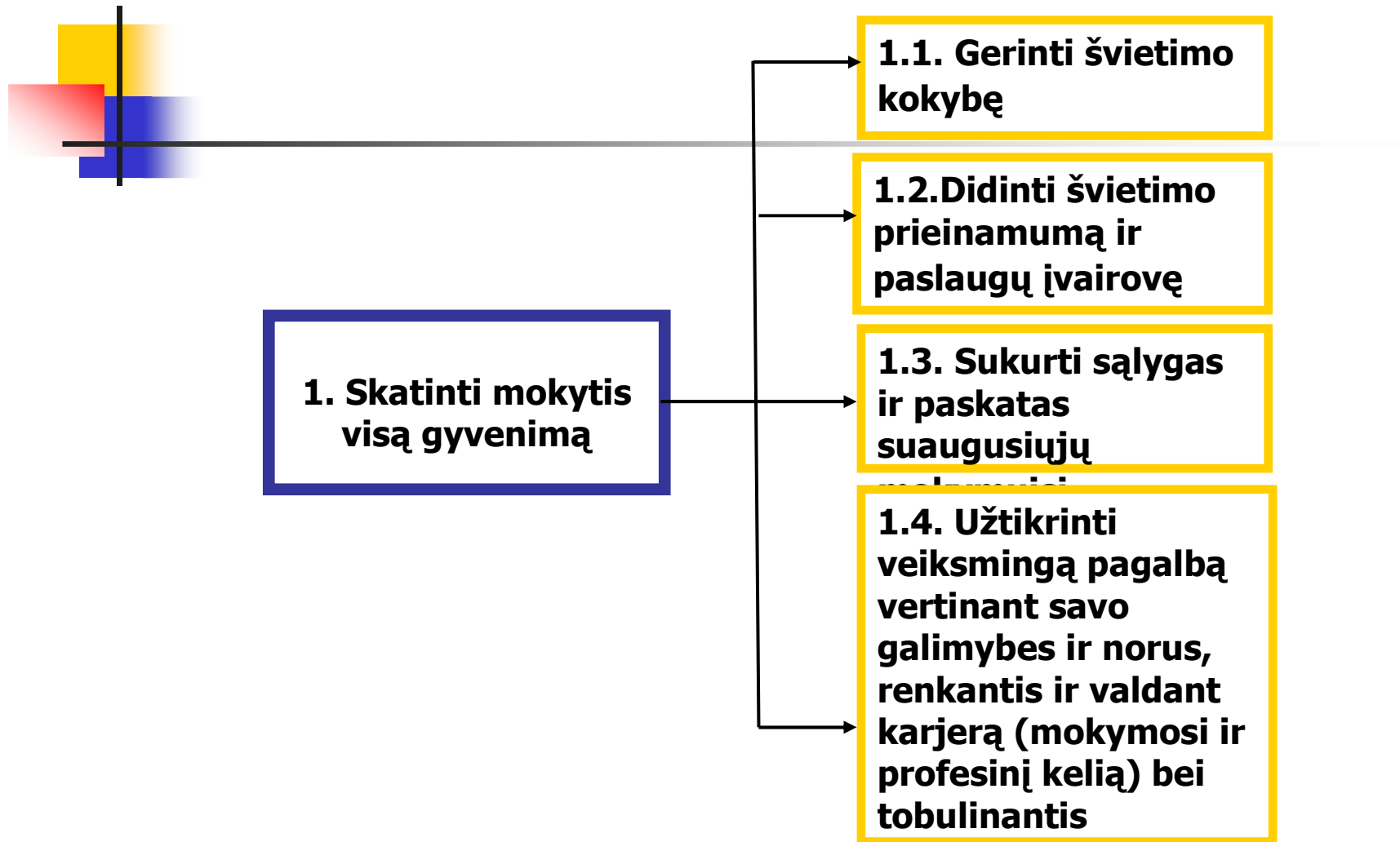
- Per lėtai diegiama nauja švietimo paradigma, akcentuojanti mokymąsi (ne tik mokymą) ir kompetencijų / gebėjimų (ne tik žinių) įgijimą;
- Netolygios galimybės dalyvauti neformaliajame švietime, kurio potencialas ugdytis ir mokytis lieka neišnaudotas;
- Poreikis stiprinti švietimo vadybą ir valdymą.

2. **Žemas suaugusiųjų mokymosi lygis:**

- Būtinybė ugdyti bendruosius mokymosi visą gyvenimą gebėjimus visose švietimo grandyse;
- Poreikis peržiūrėti suaugusiųjų mokymosi finansavimo instrumentus;
- Būtinybė kurti paskatas ir sudaryti sąlygas mokytis tiems, kurie niekada anksčiau nesimokė;
- Nepakankama suaugusiųjų mokymosi paslaugų kokybė.

3. **Asimetrija tarp gyventojų įgyjamų kompetencijų ir darbo rinkos paklausos.**

1 tikslo išskleidimas

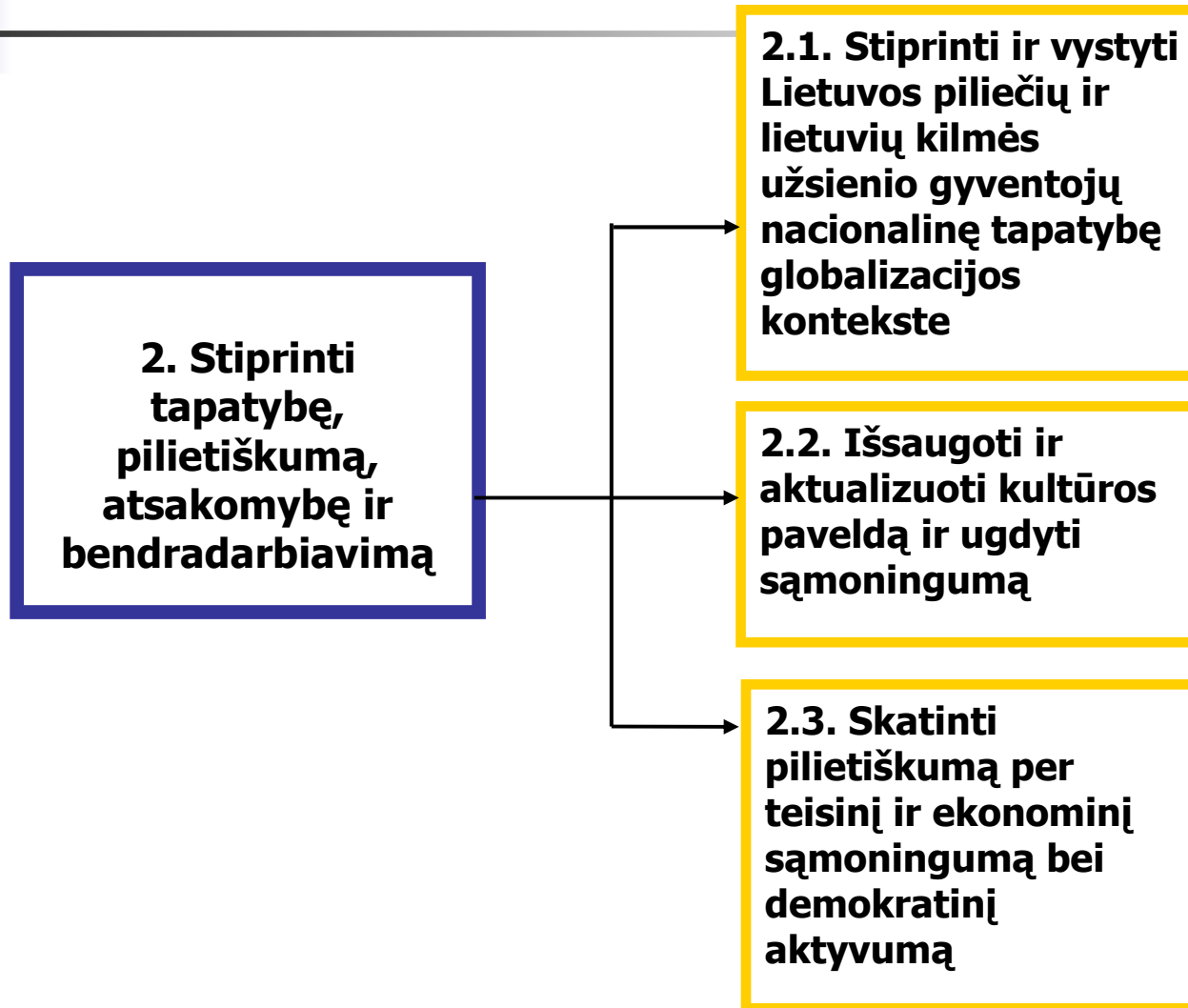
2 tikslas: stiprinti tapatybę, pilietiškumą, atsakomybę ir bendradarbiavimą

Spręstinos problemos:

- **silpnai išreikšta** Lietuvos gyventojų ir užsienyje gyvenančių lietuvių **kultūrinė ir politinė tapatybė**, trūksta tapatybės ir pilietiškumo raiškos formų ir būdų;
- **istorinė atmintis ir kultūrinis paveldas** didelei gyventojų daliai **praranda aktualumą**, nėra susiejami su reikšmingų šių dienų problemų sprendimu;
- **viešoji erdvė** yra pernelyg nekritiškai **negatyvi**.

2 tikslo išskleidimas

3 tikslas: skatinti kūrybiškumą, verslumą ir lyderystę

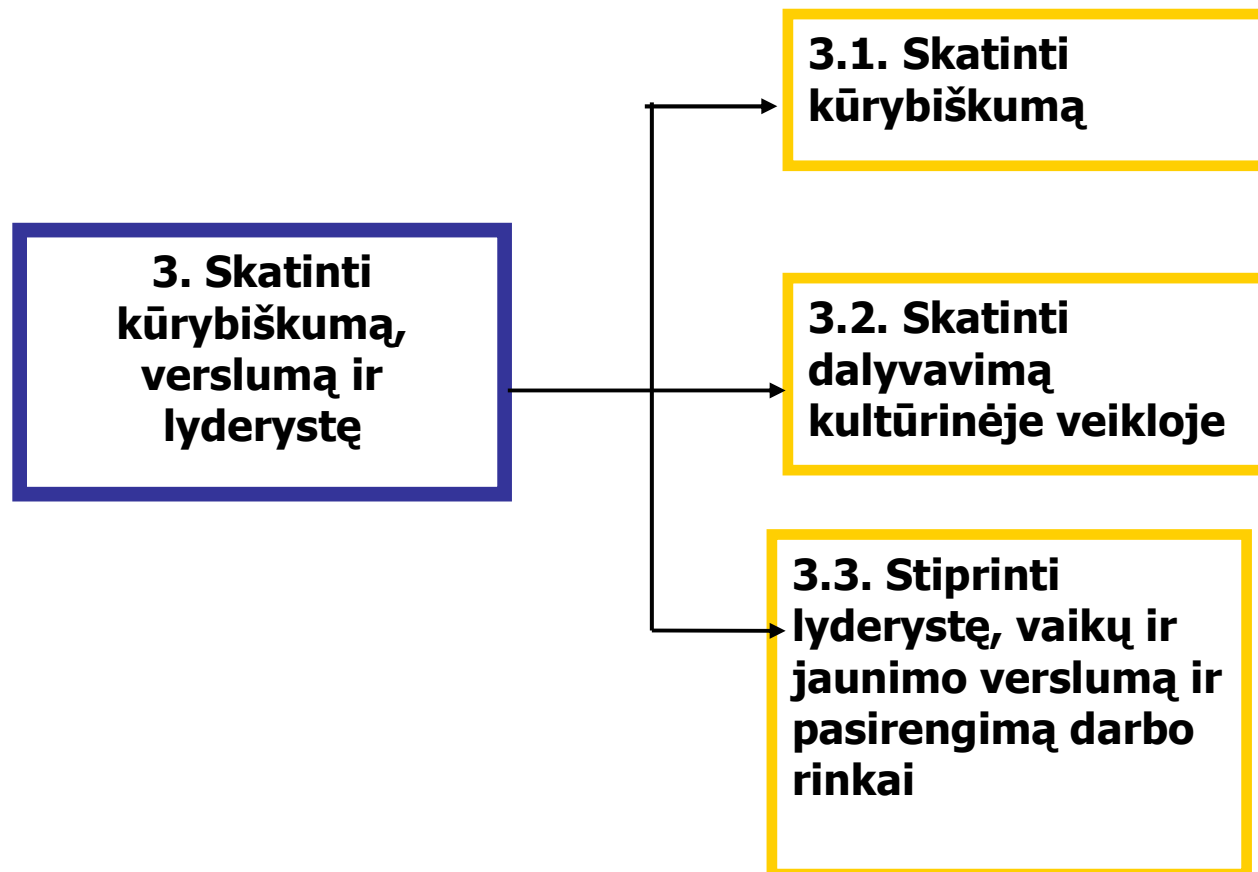

Spręstinios problemos:

- **didelė visuomenės dalis** (56 proc. Lietuvoje, kai ES vidurkis yra tik 38 proc.) **nedalyvauja kūrybinėje ir meninėje veikloje;**
- **vyrauja nepalankus klimatas kūrybingumui;**
- **žemas inovacijų lygis;**
- **jaunimas nėra linkęs imtis lyderystės steigiant verslą** (37 proc. gyventojų rinkęsi samdomą darbą valstybiniame sektoriuje, ir tik 23 proc. norėtų įkurti savo verslą).

3 tikslo išskleidimas

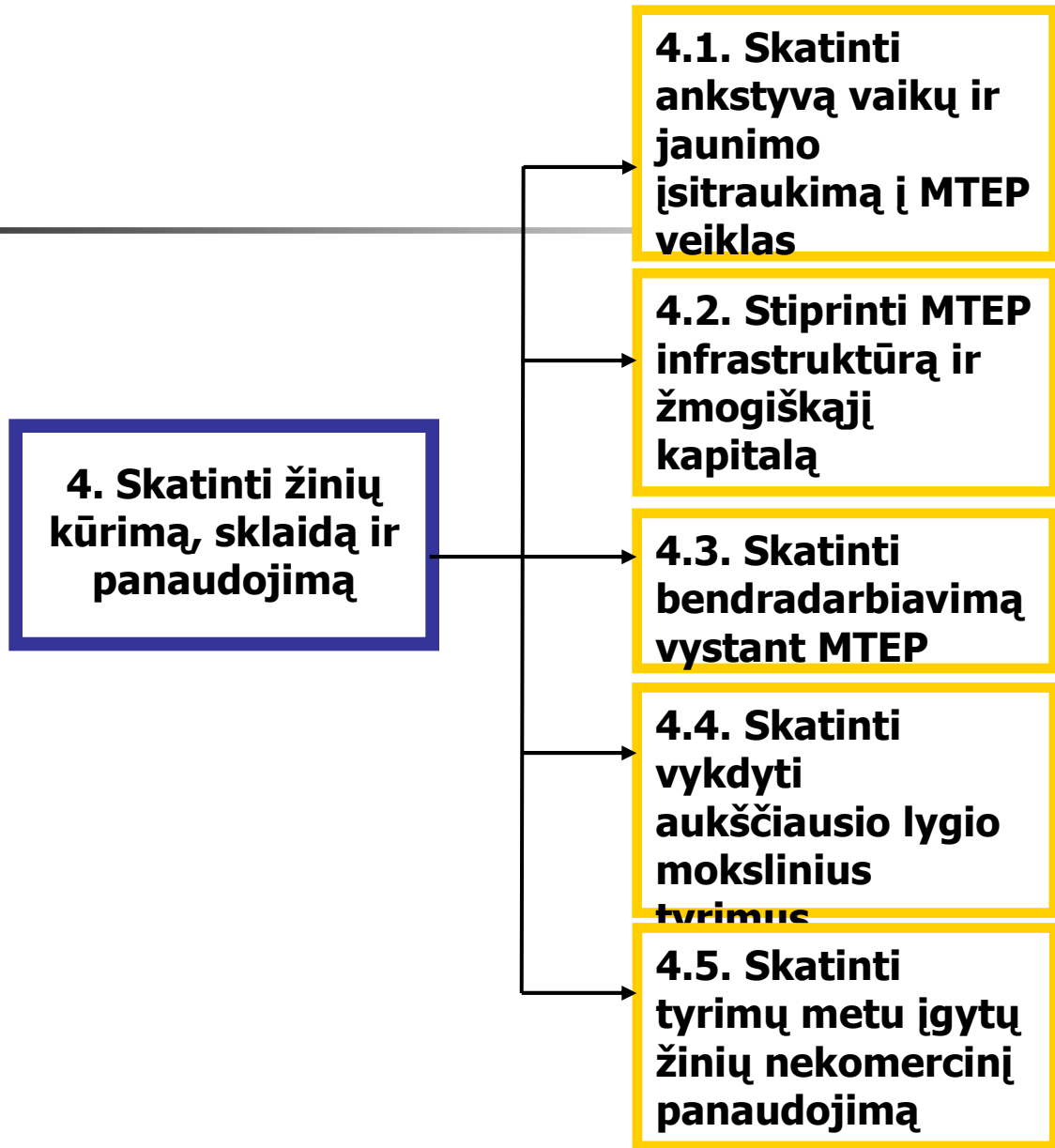
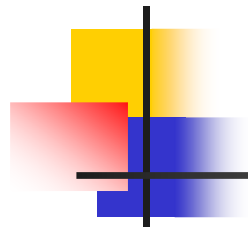
4 tikslas: skatinti žinių kūrimą, sklaidą ir panaudojimą

Spręstinios problemos:

- **žemas** vaikų ir jaunimo dalyvavimas ir **susidomėjimas MTEP**, žemas gamtos ir technologijų mokslų populiarumas tarp stojančiųjų į aukštąsias mokyklas;
- Nepakankamai kokybiškos magistrantūros ir doktorantūros studijos, **tyrėjų ir mokslininkų karjera išlieka nepakankamai patraukli** gabiausiems aukštųjų mokyklų absolventams;
- **Nepakankama MTEP infrastruktūra ir intelektualinis potencialas** aukščiausio lygio mokslinių tyrimų, kuriant naujas žinias, vykdymui;
- **Žemas** tarptautinis, tarpsektorinis ir tarpinstitucinis **bendradarbiavimas MTEP srityje**;
- **Maža** Lietuvos mokslininkų ir tyrėjų **publikacijų dalis patenka tarp dažniausiai cituojamų mokslo publikacijų**, Lietuvos mokslininkai menkai dalyvauja tarptautinėse mokslinių tyrimų programose;
- **Nepakankamas naujų žinių kūrimas ir naudojimas** siekiant spręsti Lietuvos visuomenei bei žmogui kylančias problemas.

4 tikslo išskleidimas

5 tikslas: skatinti sveikatos ir gamtinės aplinkos tausojimą

Spręstinos problemos:

- **nepakankamas dėmesys sveiko gyvenimo būdo propagavimui**, prasta gyventojų sveikatos būklė ir savijauta (2010 m. tik 7 proc. Lietuvos gyventojų nurodė esantys labai geros sveikatos);
- **nepakankamas gamtos išteklių tausojimas.**

5 tikslo išskleidimas

**5. Skatinti sveikatos
ir gamtinės aplinkos
tausojimą**

**5.1. Ugdyti sveikos
gyvensenos
savimone**

**5.2. Ugdyti
ekologinę savimone**

Pagrindinės naujovės

Naujas požiūris į tikslus ir priemones:

- įvairios priemonės bendram tikslui, kad per ugdymąsi stiprėtų savarankiškas ir atsakingas žmogus;
- išplečiama pati ugdymo ir švietimo samprata, numatoma atsiverti dalyvių, turinio, paslaugų įvairovei, siekiant, kad jos pasiektų plačiausią žmonių ratą;
- ypatingas kultūros vaidmuo.

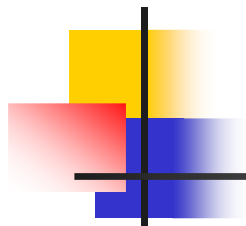

Baziniai rodikliai

- 26-64 metų gyventojų, per 4 pastarąsias savaites dalyvavusių švietimo ir profesinio mokymo veikloje, dalis (mokymosi visą gyvenimą lygis);
- Visuomenės dalis, kuri labai didžiuojasi savo šalimi;
- Visuomenės narių, kurie linkę dalyvauti vykdant kultūrinę meninę veiklą, dalis (Europos vertybių tyrimas);
- Lietuvos mokslo ir studijų institucijų tyrėjų publikacijų dalis (proc.) tarp 10 proc. pasaulyje dažniausiai cituojamų mokslo publikacijų (Science Metrix/ Scopus);
- Vidutinė sveiko gyvenimo trukmė (vyrai/moterys);
- Darnios visuomenės indeksas (Sustainable Society Foundation).

Děkoju už děmesj!